

Udbred gode råd om - og overblik over - processen for nettilslutning

Baggrund

NEKST elnet har som led i arbejdet med anbefalingen *Udbred gode råd om - og overblik over - processen for nettilslutning* udarbejdet et første udkast til et visuelt overblik over nettilslutningsprocessen for større udbygninger, der involverer netvirksomheder og Energinet og som kræver udbygning af hovedstation.

Overblikket er et første udkast til brug for videre udvikling. Overblikket indeholder gode råd til en effektiv proces. Arbejdsgruppen anbefaler, at alle relevante aktører arbejder videre med overblikket og de gode råd. Overblikket fremhæver, hvilke aktører der har ansvar i processen, men dækker kun de typiske udbygningssager og ikke særlige eller specifikke tilfælde. Værktøjet er tænkt som en vejledning og huskeliste til netselskaber, Energinet, opstillere, kommunale sagsbehandlere, rådgivere og andre, som er involveret i nettilslutning. Der er ikke tale om en facitliste for nettilslutningsprocessen. Dette samlede og fælles overblik kan forhåbentlig danne grobund for bedre samarbejde, hurtigere eksekvering, og dermed hurtigere nettilslutning.

Tilslutningsprocessen starter, når netkunden tager kontakt til den lokale netvirksomhed. På baggrund af oplysninger om karakteren af anlægget vurderes, om anlægget skal tilsluttes i DSO-nettet, eller hos Energinet. Afklaring af spændingsniveau kan føre til følgende scenarier: 1) Tilslutning i DSO-nettet uden behov for TSO-udbygning: Netselskabet anviser tilslutningspunktet i DSO-nettet og gennemfører udbygningen. 2) Tilslutning i DSO-nettet med TSO-udbygning: Energinet og netselskabet gennemfører hver deres del af udbygningen, hvorefter netkunden tilsluttes DSO-nettet. 3) Tilslutning i TSO-nettet: Energinet overtager kunden, som skal tilsluttes til TSO-nettet efter gennemførelse af udbygning.

Rådene på de kommende sider bør ses i sammenhæng med det udarbejdede visuelle overblik over nettilslutningsprocessen ovenfor.

1: INDLEDENDE DIALOG

Formål med fasen:

- At opnå en endelig konkretisering af kundens projekt, hvilket ofte kan forudsætte en forudgående dialog og forventningsafstemning med TSO/DSO, herunder afklaring af spændingsniveau.

Slutprodukt:

DSO: Indgåelse af screeningsaftale

DSO: Indgåelse af screeningsaftale

Tidsomfang (relativt set ift. øvrige faser):

NEKST anbefalinger for 'indledende dialog':

- Hurtig etablering af dialog med TSO ved anmodning om stor tilslutning

Opmærksomhedspunkter	Det gode råd
Afklaring af kundeprojektets modenhed og dialog herom <ul style="list-style-type: none">○	<ul style="list-style-type: none">• Netkunde kan ofte med fordel kontakte kommune/myndighed.<ul style="list-style-type: none">○ Drøfte: Hvad, hvor, hvornår, økonomi, miljøtilladelser, byggetilladelser, IT (fx orientere sig i link til hjemmeside med anbefalinger til hvad kunden skal gøre + info om dialog)• Hvor langt er kundens projekt ift. evt. myndighedsbehandling?
Forventningsafstemning mellem netkunde og DSO/TSO	<ul style="list-style-type: none">• Vær opmærksom på, at tidlig dialog kan medføre, at netkunde ændrer scope for eget projekt for at opnå fordele fx i form af tidligere nettilslutning TSO/DSO bør tidligt have dialog med netkunde, om muligheder for tilslutning, herunder tidsperspektivet, evt. ledig kapacitet, om der er planer for udbygning.
Jo mere der kan afklares tidligt, desto mindre er risikoen for at der opstår omdefinering af projektet senere i processen, med det resultat, at der startes forfra på tidligere faser. Dette kræver et modent projekt og teknisk viden hos netkunde.	<ul style="list-style-type: none">• Netkunde bør sikre sig de rette kompetencer og om nødvendigt hyre rådgivere med elnettekniske kompetencer og erfaring med tilslutningsprocessen.

2: SCREENING

Formål med fasen:

Afklaring af kundens tilslutningspunkt og omfang.

- Omfang af behov for netudbygning + tidsplan
- Fuldt leveringsomfang
- Trinvist leveringsomfang
- Afbrydelighedsprodukt

Slutprodukt:

DSO: Nettilslutningsaftale (hvor modningsfasen ikke er relevant)

TSO: Screeningsafgørelse hvorefter netkunde har 3 mdr. til at godkende, hvorefter modning starter

- Klar til modning

Tidsomfang (relativt set ift. øvrige faser):

NEKST anbefalinger for "screening":

- Ingen specifikt relevante

Opmærksomhedspunkter	Gode råd
Ændringer i projektet efter denne fase, vil føre til genberegninger, og forlænge tidsforbrug væsentligt	<ul style="list-style-type: none">• Kunde kan opnå en hurtigere behandlingstid, hvis der ikke foretages ændringer i projektet i denne fase eller senere.
Overvej, om der kan opnås hurtigere nettilslutning ved en mere fleksibel tilgang, fx til tilslutningspunkt og/eller brug af fleksibilitetsprodukter	<ul style="list-style-type: none">• Evt. alternativt POC bør indgå i screeningsrapport fra DSO.• Hvor flere alternativer er mulige, så bør ENDK afholde møde med netkunden, således der vælges et POC inden screeningsafgørelsen fremsendes til godkendelse.• Overvej om trinvist fuldt leveringsomfang eller (midlertidigt) begrænset nettilslutning og lignende kan være en attraktiv løsning for kunden.
Hvis kundetilslutning kræver større netudbygning, skal netselskabet i videst muligt omfang tage højde for andre kunder og evt. fremtidige behov i samme område	<ul style="list-style-type: none">• Opsøgende markedsdialog fra TSO/DSO evt. med bidrag fra kommunerne, der kan ligge inde med viden om udvidelse af by-, industri- havneområder og lignende.
Det kan være værdifuldt for kunden tidligt at kende de nettekniske specifikationer, som kunden komponenter og anlæg skal leve op til	<ul style="list-style-type: none">• Netselskabet deler nettekniske oplysninger så snart de foreligger, eller evt. efter dialog med kunde videregiver foreløbige

	specifikationer, også selvom det vil være med forbehold for ændringer.
Når nettilslutningen er fastlagt, vil en hurtig indgåelse af nettilslutningsaftale (DSO) /modningsaftale (TSO) betyde, at man kommer hurtigt videre til næste trin i processen.	<ul style="list-style-type: none">• Netselskaberne bør præcisere hvor længe tilbuddet er gældende (kun inden for fristen kan netkundens tilslutning ikke blive overhalet af andre tilslutninger).• Kunden og rådgiver har tæt dialog om projektet, så kunden er parat til at indgå nettilslutningsaftalen, når denne foreligger.

3: MODNING

Formål med fasen (TSO):

Modning af nettilslutningen herunder fastlæggelse af den tekniske løsning inkl. Tidsplan og budget samt sikring af investeringsbeslutning og indhentning af §4 godkendelse.

Slutprodukt:

TSO: Nettilslutningsaftale

Tidsomfang (relativt set ift. øvrige faser):

NEKST anbefalinger for ”modning”:

- Flexibilitet ift. aftaleindgåelse og betalingsplan

Opmærksomhedspunkter	Gode råd
Netkunde kan spare tid senere i processen, ved tidligt at gå i gang med de modeller der skal leveres til Energinet	<ul style="list-style-type: none">• Netkunde kan med fordel holde sig orienteret via Energinets hjemmeside.
Ændringer i projektet i denne fase, vil føre til genberegninger, og forlænge tidsforbrug væsentligt	<ul style="list-style-type: none">• Kunde kan opnå en hurtigere behandlingstid, hvis der ikke foretages ændringer i projektet i denne fase eller senere.• Ændringer af scope i modningsprojektet kan føre til genberegninger – som så igen kan føre til udarbejdelse af en ny screeningsafgørelse med ny godkendelsesproces. Ændringer kan også medføre, at projektet skal starte forfra.• Konsekvens er forsinkelse af det samlede projekt, så man skal gøre sit yderste for ikke at ændre på scope i modningsfasen.
Underskrivelse af nettilslutningsaftale	<ul style="list-style-type: none">• Underskriv aftalen hurtigst muligt.• Netkunden har op til 3 måneder for at underskrive den fremsendte NTA. Opfordringen er at gøre dette så hurtigt som muligt, hvis netkunden ønsker en kortere gennemløbstid for deres nettilslutning.
Netejers tekniske løsninger kan have stor betydning for kundens komponentvalg	<ul style="list-style-type: none">• Design i snitfladen mod netkunden bliver udarbejdet i modningsfasen og indgår i nettilslutningsaftalen som et underbilag.• Gå i dialog med kunden om deling af datagrundlag, dokumentation, m.v. med forbehold.• Netejer bør så vidt muligt anvende standard komponenter.

4: TILLADELSER & AREALERHVERVELSE

Formål med fasen:

- At gøre klar til at bygge selve nettilslutningen
 - Evt. erhvervelse af areal og/eller rettigheder til placering af anlæg
 - Indhentning af tilladelser

Slutprodukt:

- Alt er klar til påbegyndelse af etablering af anlæg

Tidsomfang (relativt set ift. øvrige faser):

NEKST anbefalinger for ”tilladelser og arealerhvervelse”:

- Samtænkning af afgørelse efter miljøvurderingsloven mhp. koordineret behandling
- Selvangivelse af anlægstekniske tiltag for netudbygningsprojekter (DSO)
- Hjemmel til ekspropriation til tidlig sikring af erstatningsnatur
- Hurtigere afklaring for særligt berørte og ensartet klageadgang for naboer
- Ligestilling af muligheder ekspropriation svarende til offentlige infrastrukturprojekter
- Rettighedserhvervelse til kabeltracéer på kommunal grund
- Virkemiddelkatalog til forbedring af natur og biodiversitet
- Bedre processer og klarere rammer for jordhåndtering i forbindelse med ledningsarbejde
- Standardiserede ansøgningsprocesser, retningslinjer samt positivlister fra anlægsejere af infrastruktur til reduktion af sagsbehandlingstid for grave og krydsningstilladelse
- Effektiv proces i klagesagsbehandlingen

Opmærksomhedspunkter	Gode råd
Både netkunde og netselskab kan have godkendelsesprocesser der ligger sekventielt	<ul style="list-style-type: none">• Netkunde og TSO/DSO bør overveje, om det kan være en fordel af at få lokalplan og miljøgodkendelser godkendt for samlet projekt.
Plan- og miljøprocesser tager lang tid	<ul style="list-style-type: none">• TSO/DSO kan vurdere, om det er muligt at fremrykke plan- og miljøprocessen.• Start dialog med kommune/myndigheder i screenings/modningsfasen, så tidligt det er muligt.
Tidlig dialog med kommune og lodsejer	<ul style="list-style-type: none">• TSO/DSO dialog med kommune og lodsejer påbegyndes tidligt.

5: BYGGEFASE

Formål med fasen:

Under fasen etablerer netselskabet de konkrete anlæg, som er nødvendige for at kunne nettilslutte kundens anlæg. (Imens realiserer kunden eget anlæg og stikledning)

Slutprodukt:

- Anlæg står klar til idriftsættelse

Tidsomfang (relativt set ift. øvrige faser):

NEKST anbefalinger for ”byggefase”:

- Ingen specifikt relevante

Opmærksomhedspunkter	Gode råd
Forsøg at undgå unødvendig ventetid på ledige entreprenører og tilgængelige materialer	<ul style="list-style-type: none">• Har en bred indkøbsstrategi og lagerfører tidskritiske og standardiserbare komponenter.• Lav en indkøbsstrategi på porteføljeniveau, ikke på projektniveau.• Overvej turnkey leverance for skalerbar eksekveringskraft.
Det kan være værdifuldt for kunden tidligt at kende de nettekniske specifikationer, som kunden komponenter og anlæg skal leve op til.	<ul style="list-style-type: none">• Hvis det ikke allerede er sket, så kan netselskabet med fordel dele nettekniske oplysninger med netkunden så snart de foreligger, eller evt. foreløbige specifikationer som allerede er blevet delt kan afklares endeligt, så evt. forbehold for ændringer kan løftes.
Mens netselskabet bygger anlægget, kan kunde og rådgiver bruge tiden på at etablere egne anlæg og forberede næste skridt.	<ul style="list-style-type: none">• Netkunde kan/skal forberede test og dokumentation, så kunden er klar til idriftsættelse af anlæg.• Sørg for at indsende installationsblanket og valg af el-leverandør, hvis det ikke er sket tidligere i processen.
Gå tidligt i gang med at forberede idriftsættelsesfasen	<ul style="list-style-type: none">• Netkunde kan forberede test og dokumentation, så du er klar til idriftsættelse af anlæg.• Netkunde kan med fordel sikre sig de rette kompetencer og om nødvendigt hyre rådgivere med elnettekniske kompetencer og erfaring til brug for næste fase.

6: IDRIFTSÆTTELSE

Formål med fasen:

Efter byggefasen er anlægget spændingssat, og i idriftsættelsesfasen sikres det, at netkundens anlæg overholder gældende krav, så der kan udstedes en endelig driftstilladelse (Final Operational Notification, FON)

Slutprodukt:

Anlæg i drift

Tidsomfang (relativt set ift. øvrige faser):

NEKST anbefalinger

- Ingen specifikt relevante

Opmærksomhedspunkter	Gode råd
Man kan komme hurtigt frem til idriftsættelse ved på forhånd at have forberedt denne fase grundigt	<ul style="list-style-type: none">• Hav gerne forberedt test og dokumentation i tidligere faser, så du er klar til idriftsættelse af anlæg.• Sørg for at indsende installationsblanket og valg af el-leverandør, hvis det ikke er sket tidligere i processen.• Netkunde bør sikre sig de rette kompetencer og om nødvendigt hyre rådgivere med elnetekniske kompetencer og erfaring med tilslutningsprocessen.

Hovedstationstilslutninger - overblik over gode råd

NEKST elnet har som led i arbejdet med anbefalingen *Udbred gode råd om - og overblik over - processen for nettilslutning* udarbejdet et første udkast til et visuelt overblik over nettilslutningsprocessen for større udbygninger, der involverer netvirksomheder og Energinet og som kræver udbygning af hovedstation. Overblikket er et første udkast til brug for videre udvikling. Overblikket indeholder gode råd til en effektiv proces. Arbejdsgruppen anbefaler, at alle relevante aktører arbejder videre med overblikket og de gode råd. Overblikket fremhæver, hvilke aktører der har ansvar i processen, men dækker kun de typiske udbygningssager og ikke særlige eller specifikke tilfælde. Værktøjet er tænkt som en vejledning og huskeliste til netselskaber, Energinet, opstillere, kommunale sagsbehandlere, rådgivere og andre, som er involveret i nettilslutning. Der er ikke tale om en facilitistefor nettilslutningsprocessen. Dette samlede og fælles overblik kan forhåbentlig danne grobund for bedre samarbejde, hurtigere eksekvering, og dermed hurtigere nettilslutning.

Tilslutningsprocessen starter, når netkunden tager kontakt til den lokale netvirksomhed. På baggrund af oplysninger om karakteren af anlægget vurderes, om anlægget skal tilsluttes i DSO-nettet, eller hos Energinet. Afklaring af spændingsniveau kan føre til følgende scenarier: 1) Tilslutning i DSO-nettet uden behov for TSO-udbygning: Netselskabet anviser tilslutningspunktet i DSO-nettet og gennemfører udbygningen. 2) Tilslutning i DSO-nettet med TSO-udbygning: Energinet og netselskabet gennemfører hver deres del af udbygningen, hvorefter netkunden tilsluttes DSO-nettet. 3) Tilslutning i TSO-nettet: Energinet overtager kunden, som skal tilsluttes til TSO-nettet efter gennemført udbygning.

